

OPDRACHT SPN / STUURGROEP VOOR NATIONALE BIBLIOTHEEKPAS

strategische brancheagenda – februari 2015

De ontwikkeling van de Nationale Bibliotheekpas (NBP) komt voort uit de strategische brancheagenda 2012 – 2016 [‘De Bibliotheek levert waarde’](#), die door de leden van de VOB in de algemene ledenvergadering van juni 2012 op voorstel van het VOB bestuur werd aangenomen.

Uit deze brancheagenda:

“In 2016 heeft de bibliotheek een omslag gemaakt in de wijze waarop zij te werk gaat. Voorheen was de dienstverlening gebaseerd op transacties. (...). In de nieuwe visie staat de relatie met de klant centraal. (...) De bibliotheek versterkt de branchebrede identiteit en het lokale profiel”.

“De NBP betekent een stap vooruit richting klantgestuurde dienstverlening. De bibliotheek die landelijk toegankelijk is kan de klant meer waarde leveren. Lokale bibliotheken kunnen collecties waarin zij uitblinken ontsluiten voor een landelijk publiek. Bezoekers van buiten de regio kunnen materialen lenen en in hun eigen woonplaats inleveren. De NBP vormt een belangrijke stap in de ontwikkeling van de bibliotheek als landelijk servicepunt voor informatie”.

Aanleiding inrichting en formalisering stuurgroep

De VOB heeft de uitwerking van de strategische brancheagenda 2012 – 2016 bij diverse landelijke partijen in de bibliotheekbranche belegd, die zich hiervoor beschikbaar hebben gesteld (verkenning september / oktober 2012).

In de eerste werkconferentie Implementatie strategische brancheagenda (31 oktober 2012) heeft SPN toegezegd de ontwikkeling van de NBP voor haar rekening te willen nemen. Vervolgens heeft SPN ProBiblio bereid gevonden de feitelijke projectuitvoering te doen en daarvoor eigen middelen in te zetten inclusief bemensing en de projectleiding. Voor deze uitvoering is een projectplan opgesteld. De VOB is coördinerend opdrachtgever voor de uitvoering van de strategische brancheagenda.

In de afgelopen 2 jaar heeft SPN / ProBiblio de ontwikkeling van de NBP voortvarend aangepakt. Er is veel werk verzet, waarvoor ook waardering is geuit. Een aantal belangrijke besluiten is in de algemene ledenvergaderingen van december 2013 en juni 2014 genomen. Het project ligt op koers.

Nu de fase van een integraal besluit tot invoering van de NBP nadert is duidelijk geworden dat de governance van het project steviger ingeregeld moet worden. Om daarmee duidelijkheid in besluitvormingslijnen, transparantie in het traject en slagvaardige aansturing te bevorderen. Dit is de wens van VOB bestuur, SPN en projectleiding.

Het VOB bestuur heeft, gehoord en met instemming van SPN, besloten een stuurgroep verantwoordelijk te maken voor de aansturing van het project en daarmee voor de oplevering van een integraal beslisdocument, een business case en een risicoanalyse.

Opdracht aan SPN

SPN levert t.b.v. de algemene ledenvergadering van juni 2015 in mei 2015 aan het VOB bestuur:

1. een integraal beslisdocument waarmee de leden van de VOB met een positief advies van het VOB bestuur een duidelijk besluit kunnen nemen over de invoering van de NBP in 2016 en dat inzicht biedt in welke consequenties dat voor hen heeft en welke vervolgstappen dan genomen dienen te worden (met fasering),
2. een business case,
3. een risicoanalyse.

1. Integraal beslisdocument NBP

Het integraal beslisdocument NBP is gestoeld op de volgende uitgangspunten / doelstellingen en kent de volgende onderdelen:

- De NBP vormt de verbinding tussen fysieke en digitale dienstverlening (gratis en betaald en 24/7 bereikbaar) en is de sleutel tot het openbaar bibliotheeklidmaatschap / lidmaatschap stelsel openbare bibliotheken.
Ook de MvT op de Wsob geeft hier kaders en mogelijkheden voor aan en deze worden betrokken: OB's, PSO's en KB vormen een samenhangend netwerk; de NBP overkoepelt de verschillende lidmaatschapsvormen (fysiek, digitaal, gecombineerd en gekoppeld aan KB).
- De NBP heeft daarmee een functie naar zowel de burgers als naar de openbare bibliotheken:
  - Uitgangspunt op klantniveau is dat de NBP het bibliotheekgebruik voor burgers aantrekkelijker maakt doordat zij met één lidmaatschapspas toegang krijgen tot landelijke en lokale dienstverlening van alle openbare bibliotheken in Nederland. Die dienstverlening omvat zowel fysieke als digitale diensten. Voordeel en gemak staan centraal. Koppeling met '*Voordeel met je biebpas*'.
  - Uitgangspunt op bibliotheekniveau is dat de bibliotheken sterker als eenheid / als stelsel kunnen optreden, samenwerking kunnen versterken en een gezamenlijke marketingpropositie kunnen realiseren, gericht op behoud van bestaande klanten en werving van nieuwe. En ruimte kunnen creëren voor lokaal ondernemerschap.

Doel van de NBP is:

- Fundament voor uitbreiding en vernieuwing van dienstverlening aan de burgers.
- Verbinding markeren van fysiek en digitaal lidmaatschap van openbare bibliotheken.
- Versterking van het merk 'de Bibliotheek'.
- Bijdragen aan de toekomstbestendigheid van het openbaar bibliotheekwerk.

De NBP is een set van afspraken tussen bibliotheken die gaan over gratis en betaalde dienstverlening (lokaal in te vullen), de lidmaatschapsstructuur, harmonisering van voorwaarden en tarieven met ruimte voor lokaal ondernemerschap, gezamenlijke marketing, benodigde technische infrastructuur, toepassing van RFID en de uitvoeringsorganisatie.

De onderdelen van het beslisdocument:

- Voorstel lidmaatschapsstructuur
Besluitvorming door alv in juni 2015
Koppeling lidmaatschap (fysiek, digitaal en gecombineerd) aan lokale bibliotheek.
- Voorstel harmonisatie van leenvoorwaarden en uitleentarieven
Besluitvorming door alv in juni 2015
Harmonisatie nodig voor gezamenlijke marketing, maar wel ruimte latend ook voor lokaal ondernemerschap. Dus ook over de mate ervan zal een besluit worden genomen.
- Voorstel integrale invoering Nationale Bibliotheekpas eerste helft 2016
Besluitvorming alv in juni 2015
- Voorstel / stand van zaken propositie uitbreiding en vernieuwing dienstverlening fysiek en digitaal
Gefaseerde besluitvorming in alv juni 2015:
Voorstel fysieke en digitale dienstverlening v.w.b. e-books / besluitvorming.
Gefaseerde besluitvorming in alv december 2015:
Voorstel doorontwikkeling digitale dienstverlening met collecties / diensten uit de hoek van de KB collecties, universiteits- en hogeschoolbibliotheken, erfgoed e.d..
Koppelen fysieke en digitale dienstverlening. Versterken digitale dienstverlening.

Als bijlages worden aan het beslisdocument toegevoegd:

- Gezamenlijke marketingaanpak
Informatie aan alv juni 2015
In de marketingpropositie: positionering van de NBP, klantbelofte en uitgangspunten en kaders voor een introductiecampagne in 2016.
- Beschrijving benodigde technische infrastructuur
Voorstel aan VOB bestuur
Met daarbij een impactanalyse waarin technische en financiële gevolgen worden geschetst, voor wie en de consequenties ervan. En een beschrijving van de inrichting van een gezamenlijke ledenregistratie (Single Point of Truth).
- Beschrijving van de benodigde organisatie en governance van een uitvoeringsorganisatie
Voorstel aan VOB bestuur
Het betreft aanbevelingen aan het VOB bestuur over de inrichting van de beheerorganisatie, incl. gezamenlijke ledenregistratie, en een besturingsmodel.

2. Business case

De business case betreft de beschrijving van de materiele en immateriële opbrengsten van de NBP. Op basis van een analyse van de te verwachten kosten en opbrengsten van de NBP (op landelijk niveau) en de verdeling ervan (landelijk als lokaal) wordt een zakelijke rechtvaardiging van de NBP gegeven. En een investeringsvoorstel voor de in te zetten middelen (kosten en financiering ervan).

Status: de business case dient de VOB leden te informeren van de voordelen van de NBP en de bijdrage ervan aan het toekomstbestendig maken / houden van het openbaar bibliotheekwerk. Daarom wordt een handleiding geleverd zodat de leden ook op lokaal niveau een business case kunnen formuleren.

3. Risicoanalyse

De risicoanalyse betreft een analyse van risico's bij invoering en uitvoering van de NBP op het gebied van techniek & infrastructuur, ICT & privacy (o.a. op basis van het toetsmodel privacy impactassessment van de rijksoverheid), juridische aspecten, kosten / financiën, organisatie & beheer en beveelt maatregelen aan om de geschetste risico's te beperken.

Status: aanbevelingen aan het VOB bestuur en informatie voor de leden.